Dillums

Setmanari digital de les comarques de Tarragona. Periodisme de proximitat.

dillums.cat

Hemeroteca | Eudald Carbonell: l'atracció per la natura i l'arqueologia (1995)

By **Cinta S. Bellmunt** • 16/03/2026 • Updated 22/03/2026 • 8 min read

Cinta S. Bellmunt

Article escrit per Cinta S. Bellmunt al suplement dominical del *Nou Diari*, l'any 1995.

Quan era petit i estiuejava a Santa Maria de Basora (Girona), en una casa de pagès dels avis materns, ja sortia a la muntanya a la recerca de fòssils. Tenia quatre anys quan els va començar a col·leccionar amb la protecció de l'àvia materna. A partir d'aquí va sorgir el seu interès pels éssers vius antediluvians, ja que en aquella època es parlava d'abans i després del diluvi. Aquella afició infantil s'ha convertit ara en la seva professió. La passió per la natura l'ha portat a sentir un gran interès pels orígens de la vida. A l'actualitat és codirector de dues excavacions que tenen una gran repercusió mundial: l'Abric Romaní (Capellades) i Atapuerca (Burgos) i és professor titular de prehistòria a la Universitat Rovira i Virgili. A més, enguany ha estat el coordinador d'uns debats oberts que s'han realitzat a Tarragona i se sent feliç perquè s'ha despertat la capacitat de mobilització dels estudiants de la URV per defensar els seus drets. Des de la seva ideologia comunista, lamenta que els socialistes hagin fet perdre la il·lusió als ciutadans i que, sobretot, els hagin traït.

— Vostè va demostrar una afició per l'arqueologia des que era petit. A part de la seva àvia materna, hi ha hagut altres persones o altres fets que van reforçar el seu *hobby*?

— Sí. Me'n recordo que el capellà de Santa Maria de Basora parlava molt d'arqueologia. Quan feia primer de batxillerat vaig formar part d'un col·lectiu de muntanya i per aquella zona hi havia moltes coves, sobretot a Ribes, i allí vaig incrementar la meva afició per les cavitats. Jo tenia molta imaginació i quan era en aquell entorn m'imaginava la vida a la prehistòria. Tenia dotze anys i anava a les coves a buscar restes. Això va cridar l'atenció dels professors i quan vaig acabar el batxillerat, que tindria 14 anys, vaig començar a formar-me en literatura arqueològica. A Ribes havíem format un equip amb companys de classe i fèiem sortides a les coves. A partir d'aquestes visites vam elaborar un diari sobre les restes que trobàvem i les nostres observacions. És a dir, que després d'aquest gust per la natura i l'arqueologia vaig començar a participar en excavacions i vaig fer del meu *hobby* la meva manera de viure.

— En la seva època juvenil, a part d'aquesta afició a la natura i l'arqueologia, també es va sentir atret per la militància política...

— Sí. Tot va coincidir en el temps. Amb una sèrie de companys vam decidir dedicar-nos a la història i quan vaig iniciar aquests estudis també vaig emprendre una militància comunista que ja no he abandonat mai, sigui dins o fora d'un partit polític. Per mi, aquesta militància està lligada al coneixement social de la ciència. També és una manera d'optar per la solidaritat.

— La seva formació com a arqueòleg on s'ha estructurat?

— A Rialp vaig fer tot el batxillerat, el PREU a Vic, el primer cicle de carrera a Girona, el segon a Barcelona i el tercer a París, on vaig ampliar els meus coneixements de Geologia, centrats sobretot en Quaternari. D'aquesta manera em preparava per fer un treball d'investigació científica. Volia ser un científic social per donar una visió del món molt diferent.

— Quan va acabar la seva formació acadèmica, on va començar a treballar?

— Vaig començar com a investigador, els anys 70-71, al servei d'arqueologia de la Diputació de Girona a través del doctor Oliva i Prat, que em va ensenyar també com tractar les persones i a beure. Ens ho passàvem molt bé. Vaig participar en les seves excavacions d'urgència que es van fer per les obres de l'autopista de la Jonquera. Després vaig contactar amb Canal i Roquet, que va ser amb qui vaig descobrir el Paleolític inferior a Catalunya, període que fins llavors es negava en aquesta zona. Per aprofundir en el seu coneixement es va crear un grup dins de l'Associació Arqueològica de Girona. En tornar de París vaig impulsar el Centre de Recerques Paleosocials del Museu d'Història de Girona, recollint la tradició de la gent que havia treballat com Sobrequés o Vicens Vives. Després vaig treballar a la Universitat Complutense i al Museu de Ciències Naturals, per anar posteriorment a Barcelona, a la Societat Catalana d'Arqueologia i, finalment, el 1988 vaig arribar a Tarragona.

— Quan no treballa, quines aficions practica?

— La meva feina és el meu *hobby*. I tot el que està relacionat amb la natura m'agrada molt. També practico esport, sobretot esquí d'alta muntanya, i quan era jove feia bicicleta i vaig arribar a ser campió de la Volta de Catalunya juvenil. He publicat, a més, nombrosos articles polítics a diferents mitjans de comunicació. M'agrada opinar sobre fets socials i polítics.

— Si vol, comencem per la política. Un militant comunista com vostè, què pensa del malestar que han causat els socialistes en fer-se públics els casos de corrupció?

— Els dotze anys de govern del PSOE han estat desastrosos. Han demostrat una gran manca de capacitat per dirigir i de sensibilitat social. Hem fet un retrocés històric i ens han portat a una situació pròpia del segle XIX. El que més greu em sap és que no han estat autocrítics i han volgut enganyar el poble. A més, els factors econòmics i ètics han provocat el desencant i la desintervenció social. La gent d'esquerres pensem que no es pot trair el poble. Se'ls passarà comptes.

— Per promoure el debat ideològic i social, vostè ha coordinat aquest curs unes sessions que es realitzaven setmanalment al Candil, a Tarragona...

— Sí. Hem volgut impulsar un canal perquè la societat civil parli de tot allò que la preocupa, no des del debat polític, que està buit, sinó des de l'ideològic. Hem considerat que aquests debats eren una via per informar del pensament d'esquerres i recuperar valors com la solidaritat, la veritat i la igualtat. Només així es pot assolir una transformació de la societat, però sempre des d'una perspectiva de llibertat individual.

— Aquest any la Universitat Rovira i Virgili ha viscut la seva primera mobilització estudiantil, que va comportar manifestacions, un tancament al rectorat i, fins i tot, la gestació d'un moviment d'alumnes partidaris de funcionar per assemblees sobiranes quan es tracta de prendre importants decisions. Com valora aquesta reacció dels estudiants?

— Dono suport als moviments estudiantils perquè el meu esperit crític i de militància política va sorgir en aquest ambient. S'ha de reivindicar la crítica, però no la crítica perquè sí. Vull una crítica constructiva i que serveixi per entendre que hi ha més d'una visió de les coses.

— Hi manca crítica constructiva, a la Rovira i Virgili?

— Sí. A la nostra universitat hi manca més oposició. La URV necessita crítiques constructives que enriqueixin el debat universitari. La gent ha de treballar més pels interessos col·lectius. Hi ha hagut una unitat d'acció que calia per estructurar la URV. Era imprescindible. Ara ja s'ha superat aquest període perquè la Rovira i Virgili s'ha consolidat i des d'aquest punt de vista hi ha hagut un gran esforç des del rectorat, però ara cal una acció crítica.

— Precisament, una de les àrees que s'ha consolidat completament a la URV i en les que excel·leix és en arqueologia. Tots els treballs que es realitzen des del Laboratori d'Arqueologia han estat essencials perquè ara s'hagi donat llum verda a la creació de l'Institut Universitari d'Arqueologia i del Món Antic. El fet que vostè estigui al capdavant de projectes d'investigació d'interès internacional ha contribuït a materialitzar aquest projecte. En quins àmbits s'ha mogut la seva activitat científica?

— En tres aspectes importants. Per una banda he participat en expedicions científiques a tot el món: a l'Àfrica Central, a l'Àfrica del Nord, a l'Àsia Central i a l'Amazònia. He vist la realitat prehistòrica de tots aquests llocs. Un altre grup el constitueixen les conferències que he donat a molts països i que m'han servit per acostar-me a les persones que treballen en prehistòria, sobretot dels Estats Units i Europa i en aquest marc em sento portaveu d'una forma de ser d'aquest país. I hi ha els projectes actuals i en els quals la URV hi participa de ple: Atapuerca, l'Abric Romaní...

— Per cert, quan sortirà publicat l'informe sobre el crani d'Atapuerca que obre les portes a l'existència d'una nova espècia humana?

— Acabem de signar el contracte del *copyright* que es publicarà a *Science*. serà la primera vegada que un equip espanyol ocupi la portada.

Cinta S. Bellmunt (1963) és una periodista nascuda a Barcelona que el pròxim 2 de juliol farà 40 anys que es va establir a Tarragona. Ha treballat a diversos mitjans de comunicació i va començar a col·laborar amb Eudald Carbonell en la socialització de la ciència quan ell va arribar a aquesta ciutat el febrer de 1988; a més a més, junts han escrit a quatre mans tres llibres: *Els somnis de l'evolució* (2003), *El catalanisme evolutiu* (2011) i *Pàleo Receptes. La dieta dels nostres orígens per a una vida saludable* (2016), publicat en cinc idiomes, i actualment li dirigeix la tesi doctoral. També és autora, entre d'altres, de *Darrere el micro, 69 anys de ràdio a Tarragona* (2002), *Lluís Llach, el noi de cal Vall* (2004) i *TINETHistòria* (2006).

Source: https://dillums.cat/2026/03/16/hemeroteca-eudald-carbonell-latraccio-per-la-natura-i-larqueologia-1995/
© Dillums · Generated on 15/11/2026